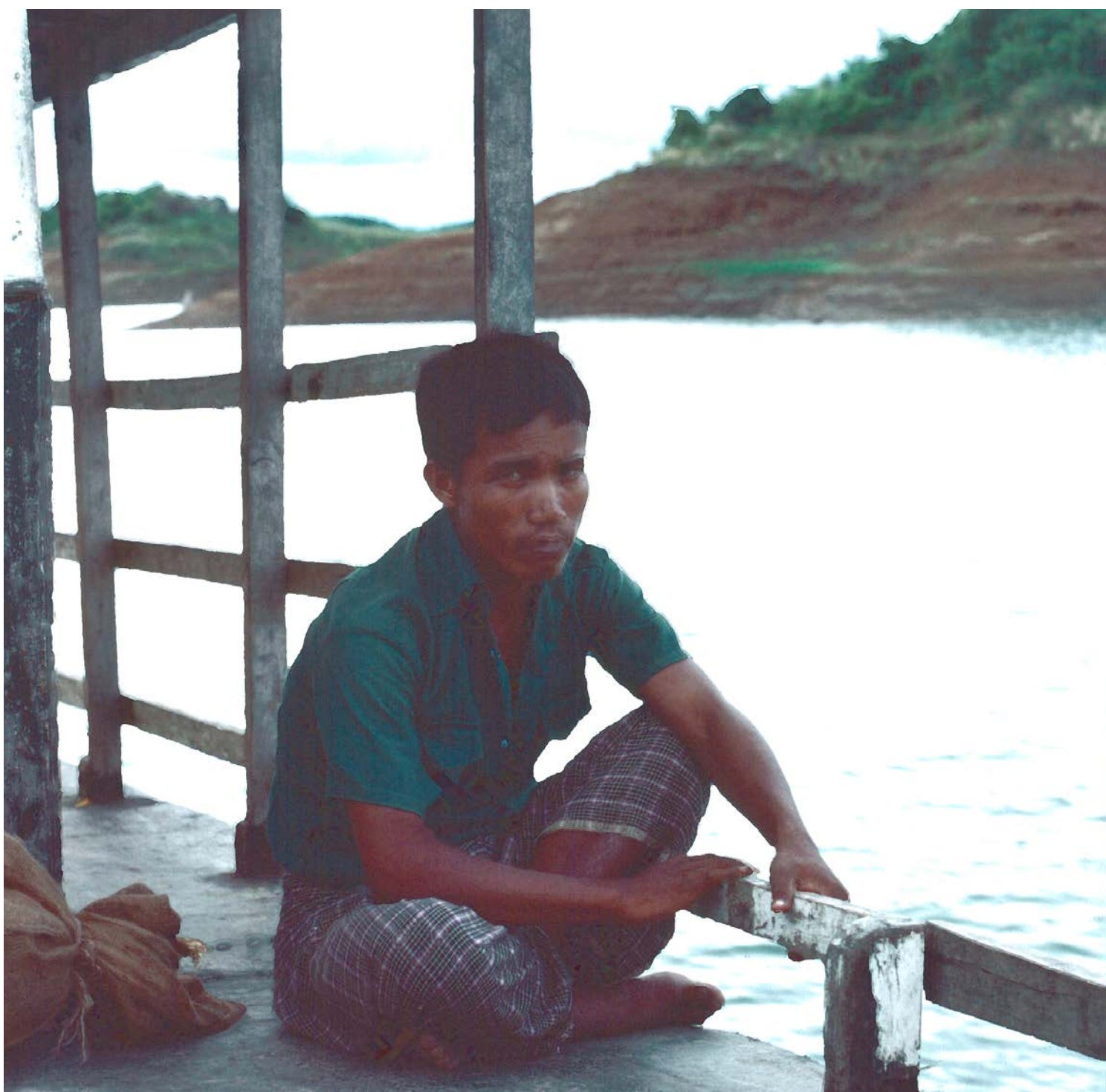

Resebrev Nr 134

7-13 juni 1982

CHITTAGONG-RANGAMATI -COX'S BAZAR

Ännu en del av månadslång rundresa i Bangladesh – i sin tur del av sexmånadersresan till Sydasiens som frilansjournalist. Besökte i monsunperioden hamnstaden Chittagong, semesterparadisstaden Cox's Bazar och bergsområdet Chittagong Hill Tracts med huvudorten Rangamati, där den buddhistiska ursprungsbefolkningen trängdes undan av bengaliska nybyggare understödda av bangladeshisk militär.

Medpassagerare på båten från Rangamati till Kaptai

Hotellet Rangamati

CHITTAGONG

KAPTAISJÖN

Snäckförsäljande tjejer på stranden. Folktomt i monsuntid.

COX'S BAZAR

Buddhistempel

Resa i kluvet land

Från idylliskt semesterparadis till militärt kontrollerad bergsregion

Safina hotell Chittagong

7 juni 1982

Klockan är 21:55, befinner mig i Chittagong, Bangladeshs näst största stad och dess viktigaste hamnstad. Kommit hit efter besöket till Sylhet-distriktet i nordöstra delen av landet. Anlände hit igår sent på kvällen och tog då in på ett relativt dyrt hotell, Hawaii.

Sitter nu ett dygn senare på mitt rum på det betydligt billigare Safina Hotel, där jag bor i rum 29. Har kommit till sinnesro igen efter viss irritation över jävelskap på Hawaii Hotell. För när jag checkade ut därifrån nu i kväll klockan 19, 23 timmar efter att jag kommit dit blir jag förevisad en räkning på 193 takas, avseende två nätter med motiveringen att jag skulle ha checkat ut klockan 12, trots att jag kvällen innan blivit informerad i receptionen att 24-timmarsregeln gällde. Och så fick det bli. Jag blev förbannad och påpekade och efter en trist dispyt fick det bli så.

Gick likväl arg därifrån och tog en riksha hela vägen till Safina hotell. I det mörka sinnelaget var jag nu beredd på att även rikshakillen skulle kanske försöka lura mig och propa på hög betalning. Väl framme frågar jag inte om priset utan räcker bara över fem takas till honom och säger "ek taka bakshish" (en taka dricks). Han bara stirrar förvånat på mig, han hade ingen avsikt att kräva mer betalning än de 4 takas som jag fått veta var ordinarie taxa.

Helgdagsafton i Chittagong

Det är helgdagsafton, i natt är det *Sher-e barat*, en helig natt för alla muslimer. Till traditionen hör att de välbeställda denna natt ska skänka saker till de fattiga. I moskéerna är det bön och i basaren är det full kommers på söta efterätter, *mishiti* och vita bönemössor.

På vägen hit satt det tiggare med jämna mellanrum utmed muren på en stor gata, några med tända ljus framför sig. Förbipasserande lade en slant i vars och ens skål.

Klockan är 19:45. Gick bort till shoppingkomplexet vid New Market för att hämta mina nya blå byxor och vita skjorta hos skraddaren på första våningen. Men fann att det var stängt, och även imorgon är det stängt på grund av helgen. Så jag får vänta med hämta kläderna tills på måndag. För imorgon har jag tänkt åka till Rangamati, huvudort i det närliggande bergsområdet Chittagong Hill Tracts.

När skraddaren hade stäng gick jag istället till en restaurang med namnet Chimbuk som jag sett ligga på samma gata, Jubilee Road, på andra våningen och fick här en delikat måltid med synnerligen välsmakande kycklingcurry med ris, skivad gurka till. Inte alls chili-starkt utan endast lagad med en god curry-kryddblandning. Avslutade med en god kopp starkt bangladeshiskt te med sin speciella karaktär – låglandsodlat te med mycket "liqour" men inte så mycket "flavour", som **Mr. Kamal** på Rashidpurplantagens tefabrik lärde mig (se resebrev 43).

Coruonnespel i fiskmarknaden

Middagen gjorde mig åter på gott humör och efter den tog jag en promenad i basarkvarteren söder om Jubilee Road. Strövade omkring och upplevde att det var full rusch i fiskmarknaden där man höll på att packa fisk i korgar varvat med hackad is. Våldiga isblock låg på marken. Därefter till fjäderfämarknaden fylld av korgar med levande hönor i, högljutt kacklande. Vidare till fruktmarknaden med massor av taggig jackfrukt, ananas, passionsfrukt, mango, pumpa och brödfrukt.

Bakom fiskmarknaden hamnade jag i en lokal med två stycken coruonnespel och beskådade två superskickliga killar som spelade med händerna insmorda i mjöl för att minska friktionen. De tyckte bara det var kul att ha mig som åskådare. Ingen hysteri.

Också i övrigt var folk gladlynta denna afton, och jag bidrog till det genom ett varmt leende när folk sade något glatt till mig. På gatan en enorm trafik av cykelrikshas och ibland kommer fullastade kärror med pumpor och jackfrukt, med en kille som springer framför och drar, och en liten grabb bakom som skjuter på. Ljud från hundratals cykelriksha-ringklockor i olika tonhöjd, interfolierat med böneljud från moskéerna. Åter på hotellet upptäck jag att det fanns en mysig takterrass med krukväxter i mängd. Inga stolar där uppe dock. Tog en kanna kaffe i restaurangen istället och satte mig på balkongen, kostade 6 takas.

Nu är jag på rummet, sitter rakt under fläkten för utan den rinner det svett. Detta hotell är inte alls så fint som Hawaii hotell men fullt tillräckligt. Myggnät över sängen, ett skrivbord, en stol, en byrå med lådor och spegel, plus en pall. Det är på byrån jag har min anteckningsbok och skriver detta. Såg att frukosten här –

bestående av gröt, rostat bröd med smör, te och grönsakskotlett kostar 12 takas. Stor skillnad mot de 26 takas som erbjuds på Hawaii Hotel, där enbart gröten kostar 10, Missade tyvärr att besöka etnologiska muséet idag eftersom jag hade är växlingsbestyr och klädköp att fixa hela eftermiddagen. Inte heller tog jag kontakt med **Mr. Koch**, bekant till min vän **Fred de Jong** eller försökte ordna ett besök till te-auktionen i Chittagong, och dessutom blev det inget skrivet på en artikel som jag hoppats göra på eftermiddagen i avsikt att skicka **till Helge Rubin**, min reskamrat under de första tre månaderna av denna min pågående Sydasiensresa.

För lite spontana känslensationer

När jag satt ute på balkongen och drack började jag reflektera över på att det var så länge sedan jag verkligen upplevde och smälte in i miljön jag befinner mig i. Den senaste tiden har jag bara färdats mellan olika hemvana eller i alla fall o-orientaliska miljöer. Har nästan blivit för mycket av det, och för lite spontana känslensationer att vara med om något annorlunda.

I förmiddags köpte jag en flygbiljett tillbaka till Dacca om en vecka. Det fixade jag på Biman Airlines kontor på det luftkonditionerade lyxhotellet Agrabad nära Hawaii hotell, tog inte mer än fem minuter.

Då började dagen kännas bra men sedan gick det snett med att växla indiska rupees till bangladeshiska takas. Ingen bank accepterar grannlandets pengar. Egendomligt. En banktjänsteman hänvisade till State Bank of Indias huvudkontor i Dacca eller till hotellet. Gick då till Hawaii Hotel och frågade. Fick ett skambud, 100 takas för 200 rupies. Fy fan.

Ej heller på Safina gick det, förklarade en manager. Receptionisten lovade dock att återkomma. Men innan dess hade jag emellertid träffat en karl i New Market som erbjöd 100 takas för 175 rupees. Det lät acceptabelt. Han gick iväg för att växla medan jag satt och väntade i en souvenirbutik, vars ägare intygade att växlaren var att lita på. När det hela var klart drack vi te tillsammans. Tillbaka till marknaden någon timme senare för att titta på kläder. Och träffade då åter samme man som hjälpte mig att köpa tyg och hitta en skraddare. Han hade dock bisarra idéer – tyckte att allting varit bättre på Pakistantiden, allt var mycket billigare då, påstod han.

Efter att ha handlat färdigt var jag i behov att växla ännu mer pengar, så vi gick till samma affär vi varit i tidigare. Där jag skulle vänta medan han gick iväg med 300 rupees åt mig. Men nu säger affärsinnehavaren förargat till mig att jag skulle ha meddelat honom innan jag gav pengarna till växlaren, och avsvor sig från allt ansvar för om denne bara smet med pengarna. Jag blev lite orolig när det tog lång tid, men han kom verkligen åter klockan 17:30. Han sade sig ha fått åka riksha till ett annat ställe i stan då man på det första stället inte accepterade den förmånliga växelkurs som jag utlovats.

Hemlängtan en skön känsla

Därefter tog jag en riksha till Hawaii hotel, drack en kanna te, duschade och packade sedan ihop mina grejer. Hade redan tidigare på dagen checkat in på Safina Hotel sedan jag hittat det under en promenad från Agrabad in till centrum, över järnvägen. På Safina kostar ett rum utan eget badrum 22 takas, med badrum 37. Eftersom jag just badat och gått på europeisk toalett tyckte jag det räckte med ett billigt rum.

Några dagar tidigare, på teplantagen i Fyzabad skrev jag ett kort till **Stefan Nilsson** och bad om att han ska skicka mig ett kassetband med Burträskarna och annan svensk folkmusik. Ett par dagar i Fyzabad kände jag en våldsam hemlängtan och saknad efter svensk sommar och sköna spelmansstämmor. Nu känns det fint igen, men det är lustigt att man efter tre månaders resa börjar tänka på allt det fina med Sverige.

Hemlängtan är i grunden en skön känsla bara man inte blir helt besatt av den. Jag bad Stefan skicka bandet till **Annada Munshis** adress i Calcutta. Säkrare än Poste Restante.

Innan jag for från Fyzabad ville **Saleh Mustafa** att jag absolut skulle skicka ett kort från Chittagong när jag kommit fram. Idiotiskt. Sista morgonen på plantagen (igår) undrade han plötsligt var i Sverige jag bor och om jag ska skriva artiklar från min resa. Tidigare har intresset vart obetydligt. Vår enda utflykt, förutom att jag följde med honom runt på plantagen första dagen, bestod av en kvällstur med honom och frun samt ungen och en barnflicka till närliggande staden Srimangal för att handla. Srimangal är centrum för tehandeln i Bangladesh.

Nu när jag vet att jag är i Dacca nästa tisdag klockan 10 (jag flyger härifrån klockan 09:05), ska jag skriva till familjen **Davén** och meddela att de kan vänta mig till lunch och till **Owe** och **Pamela** att jag kommer över till dem dagen efter.

I basaren i här i Chittagong frågade jag en skobutik efter priser. Ett par sandaler med även bakre rem – vilket jag vill ha – kostar 155 takas. Ett par bra grova skor 195 takas. Det är så billigt i förhållande till Sverige att det nästan är lönt att köpa för att ha i Sverige. Fast det blir väl att smugla in, för annars läggs det på tull och moms.

Nej klockan är 23:35. Trött, dags att krypa till sängs. Godnatt.

Rangamati, Chittagong Hill Tracts 8 juni 1982

Bengalisk filmmusik från kassetbandspelare och män som pratar utanför mitt hotell. Det är de enda ljuden denna kväll på huvudgatan i Rangamati. Nej, en symaskin är igång hos skräddaren mitt över gatan. Men ingen trafik alltså mer än någon enstaka cyklist då och då. Hotellet ett enkelt bygge av plankor och bambu, två våningar högt med restaurang nertill och sovkabysser där uppe. Plåttak och ett sovrum som är så smalt att rygsäcken nätt och jämnt fick plats bredvid sängen – som är en träbrits. Ingen fläkt och inget myggnät. Inte så underligt att det bara kostar 8 takas per natt.

Idag började monsunregnen och det påverkade min resa hit från Chittagong. Jag åt en god frukost på Safina Hotel innan avfärden i hotellets trevliga matsal med sköna fåtöljer i mitten. För sedan med en relativt bekväm buss, kom iväg strax efter klockan 10. Efter en halvtimmes resa började det regna och innan vi var framme i Rangamati klockan 13:30 rann det formligen bäckar av vatten på vägen och regnet piskade in i bussen genom otäta fönster.

Nybyggare och militärer

Rangamati är huvudort i Chittagong Hill Tracts-distriktet och domineras idag helt och hållet av bengaliska nybyggare och militärer. Bengaler driver flertalet affärer, hotell och restauranger. Här finns en moské och ett islamiskt kulturcentrum men jag har inte sett något buddhisttempel. Jag mötte dock en hel del ursprungsbefolkning, stamfolk med mongoloida drag, när jag promenerade hela vägen från den stadsdel där de billiga hotellen var belägna invid Kaptaisjön bort till de övriga stadsdelarna. Vidsträckt bebyggelse längs huvudvägen.

Här i Rangamati har jag ätit både lunch och middag på hotellet, ris med getkött till lunch, fisk till middag. Skrev ett brev till Helge imorse, beklagar att jag inte skrivit fler artiklar, och nu ikväll skrev jag till **Magnus Brynjer**, önskade lycka till med 35-årsfesten i Knäred som han, **Britta** och **Jo** ska ha och slutligen skrev jag brev till **Beppe**.

Fuktigt, fuktigt i luften. Skjortorna blir blöta på nolltid och håret torkar aldrig efter de regelbundna sköljningarna i kallt vatten, svett kommer åter. Funderar allvarligt på att klippa håret (gjorde det också, kostade beskedliga 5 takas!). Gick ner mig i en gyttjepöl tidigare idag så jag tvingades tvätta jeansen och sitter nu i kortbyxor på verandan ut mot gatan och kollar folklivet. Godnatt, jag är trött.

Imorgon ska jag om det inte regnar för mycket ta en båt till någon stamfolksby i närheten, och antagligen åker jag sedan åter till Chittagong.

Rangamati 9 juni 1982

Militärer överallt i Chittagong Hill Tracts. Blev kvar halva dagen i Rangamati för det gick ej att ta sig till några byar. Jag var för sent ute för att ta morgonbåtarna och hade inte lust att behöva övernatta någonstans på vägen genom att ta eftermiddagsbåten. Men däremot fick jag veta om möjligheten att fara med en båt direkt till Kaptai över hela den konstgjorda sjön klockan 15. Det blev en tre timmars behaglig resa lagom varmt – molnigt och ingen sol, och inte heller regn. Skönt. ID-kontroll ombord på båten jag for med strax före Kaptai. Hemligt samförstånd mellan mig och en buddhistmunk.

Under en promenad förbi militärförläggningen i Rangamati träffade jag för övrigt några militärmusiker, trumpetare och pipblåsare som spelade en slags säckpipa.

Mjukt kulligt landskap. Skogen nedhuggen, bengaliska nybyggare har slagit sig ner och odlar bananer bland annat, varor som skedan skeppas i sampaner till Kaptai. Vi möter många sampaner, allt från små kanoter till stora båtar som transporterar timmer. Det var en del ursprungsbefolkning med från Rangamati och de gick av vid en by strax innan Kaptai, men munken följde med ända fram. Vi talades inte vid så mycket men log mot varandra och jag veta att hans kloster skulle vara beläget nära Kaptai.

Tidigare på dagen blev jag tvingad att gå till DSB – ett utlännings-registreringskontor där jag fick fylla i två formulär som var kvar oförändrade sedan Pakistan-tiden. Förbannad gick jag dit tillsammans med en kille från hotellet, irriterad över det hela.

Detaljerad utfrågning

På båten kom det snabbt fram en välklädd man som började ställa detaljerade personliga frågor. Jag avslöjade naturligtvis inte att jag var journalist utan sade mig vara sjukvårdsbiträde och turist – precis som jag gjort vid kontrollen i stan. Mannen visade sig mycket riktigt vara militär och steg av vid en militärförläggning på vägen.

Han erbjöd mig att följa med dit och få bo i ett gästhus där men jag var inte trakterad, och var avvisande under hela vårt samtal. Jag ville hellre fortsätta läsa **Daniel Asplunds** utmärkta landanalys från 1977 som jag lånat av Kjell Davén.

Så alldeles före Kaptai gled vi in till land på ett ställe övervakat av en beväpnad skytt på toppen av en kulle. En uniformerad militär kom ombord och frågade passagerarna, i synnerhet de som var av stamfolk, vart de

var på väg, genomsökte alla handväskor. Jag tog direkt en buss från Kaptai trots försök av en ung västerländskt klädd kille som ville bjuda hem mig. *"Du måste stanna här i Hill Tracts vackraste plats"*, menade han.

For med en lokalbuss som stannade överallt, med följd att den ömsom var fullpackad och ömsom hade många lediga platser. Det började regna och det fortsatte hela vägen tillbaka till Chittagong, där jag tog en riksha till Safina Hotel. Fick samma rum som förra gången och åt en sen jättegod middag i restaurangen, stekt plattfisk med ris, gurka och citron. Stor kannan te efteråt. Trött, nu till sängs, klockan är 23:25.

Cox's Bazar **13 juni 1982**

Sitter på Sagarika restaurang. Ofattbart, en öl, importerad burköl på 33 cl kostar 55 takas. Ändå sitter här bengaler och dricker det. Betraktar en oerhört vacker kvinna, mörk, slank, i svart klänning och med stora silverörhängen i sällskap med två killar och det är de som dricker öl. Men restaurangen är fantastisk på ett annat sätt. Den är stadens finaste, en för bangladeshiska förhållanden flott restaurang i landets främsta turistort och dyraste rätten på menyn kostar bara 30 takas, det vill säga drygt 8 kronor i svenska pengar. Jag har beställt en sådan rätt, nämligen biff Schaslik. Dracj en lemonjuice till och åt en papaya efteråt. Nästa dag gick jag till Seyiman Hotel och åt läcker lunch där, åt små räkor i tartarsås med pommes frites för 20 takas, plus en kannan te för 4. Där var jag faktiskt även i lördags kväll och tog då en *peg* lokal whisky med is, och beställde ett fat med stekt välkryddad kycklinglever. Satt i den luftkonditionerade baren en trappa upp från den ordinarie restaurangen.

Turister på plats

Jag har träffat på ett fåtal europeiska turister här, bland annat en svensk kille från Göteborg som rest i sällskap med två australiensiska tjejer. De hade tillbringat 18 dagar i Bangladesh. Tjejerna hade varit på resa i fyra respektive fem år, fast de hade jobbat lite under tiden. Dessa tre träffade jag andra dagen. Nästa dag träffade jag sedan en australiensisk kille som gick klädd i kortbyxor. En något naiv typ som rest sex månader i Sydostasien. Han hade liksom jag varit i Rangamati och sett alla militärer. *"Jag förstår mig inte på det här landet, det måste vara det så att det bor för många människor"*.

Han hade nyss varit i Burma en vecka och nästa vecka tänkte han åter flyga dit för ett nytt veckolångt besök. *"Du får inte missa Pagan"*, var hans råd till mig.

Resan från Chittagong hit med minibuss i regnigt väder blev en synnerligen obehaglig upplevelse. Bussföraren fick en rejäl sladd på slipprig vägbanan, och bussen gled hit och dit och höll på att välta. Jag var övertygad om att en olycka skulle inträffa. Men föraren lyckades få kontroll över fordonet.

Besökte turistinformationen i Cox's Bazar och frågade efter Nijham Dwip, en fågelrik ö som min vän **Jamil Mustafa** tipsat mig om. Jag fick veta att ön ligger nere vid Bangladeshs sydspets, invid gränsen till Burma, men fick besked att det inte är rekommendabelt att åka dit under monsunperioden.

Istället uppmanades jag att ta en buss till Teknaf längst i söder och ta mig till en ö därutån med vackra stränder och även buddhisttempel. Men min ambition att skriva gör att jag inte gjort den resan utan hållit mig hemma på hotellet, Cox Wah på Motel Road där jag bott två nätter. Ett hotell där ett enkelrum utan eget bad kostar 25 takas.

Har inte heller badat i havet trots att jag befinner mig i Bangladeshs viktigaste turistort med milslånga sandstränder. Men naturligtvis vandrat längs stranden, och där mötte jag en charmig liten tjej, 10 år gammal, som sålde snäckhalsband och jag köpte ett sådant. Fotograferade denna otroligt frimodiga och glada tjej.

Amerikanska sjukhuset

Idag den 14 juni for jag först till Ramu med buss och därefter med riksha till det största buddhisttemplet i Cox's Bazar. Irriterad över en uppvaktning av ungdomar som följde mig i hälarna när jag tittade på templet. Därefter tog jag en ny buss från Ramu till Malumghat och det amerikanska sjukhuset där – som min vän Fred de Jong tipsat mig om.

Bussen var fullsatt så jag fick stå upp. Blev hjärtligt bemött på sjukhuset och en amerikansk sjuksköterska visade mig runt. Ett modernt välutrustat sjukhus med operationssalar, intensivvårdsavdelning, fysioterapi, ordentligt journalarkiv och laboratorium med alla faciliteter. Många avdelningar luftkonditionerade. Tio amerikanska tjejer varav fem sköterskor, tre lärare och två evangelister tjänstgör här jämte fyra läkarfamiljer. Läkarteamet förstärks dessutom av att amerikanska läkare kommer på kortare sejourer, just nu var en ortopedläkare på plats.

Jag kände mig rejält kliven inför detta sjukhus. Visst var det imponerande men det kändes malplacerat med denna typ av sjukhus på den bangladeshiska landsbygden.

Paul Sarkar som arbetade som lärare på sjukhuset ville gärna också visa mig runt, vilket han också gjorde. Han hjälpte mig sedan att komma med bussen till Chittagong, och efter en halvtimmes färd stående fick jag till och med en sittplats.

Åter Chittagong 14 juni 1982

Klockan är nu 22:15 ooh jag sitter på taket till Safina hotell, åter i Chittagong. En golvfläkt finns men tyvärr kan man inte reglera hastigheten. Dumt eftersom temperaturen inte är så hög att man har behov av högsta hastighet. Enligt tidningen var det idag 32 grader varmt på dagen och 26 på natten.

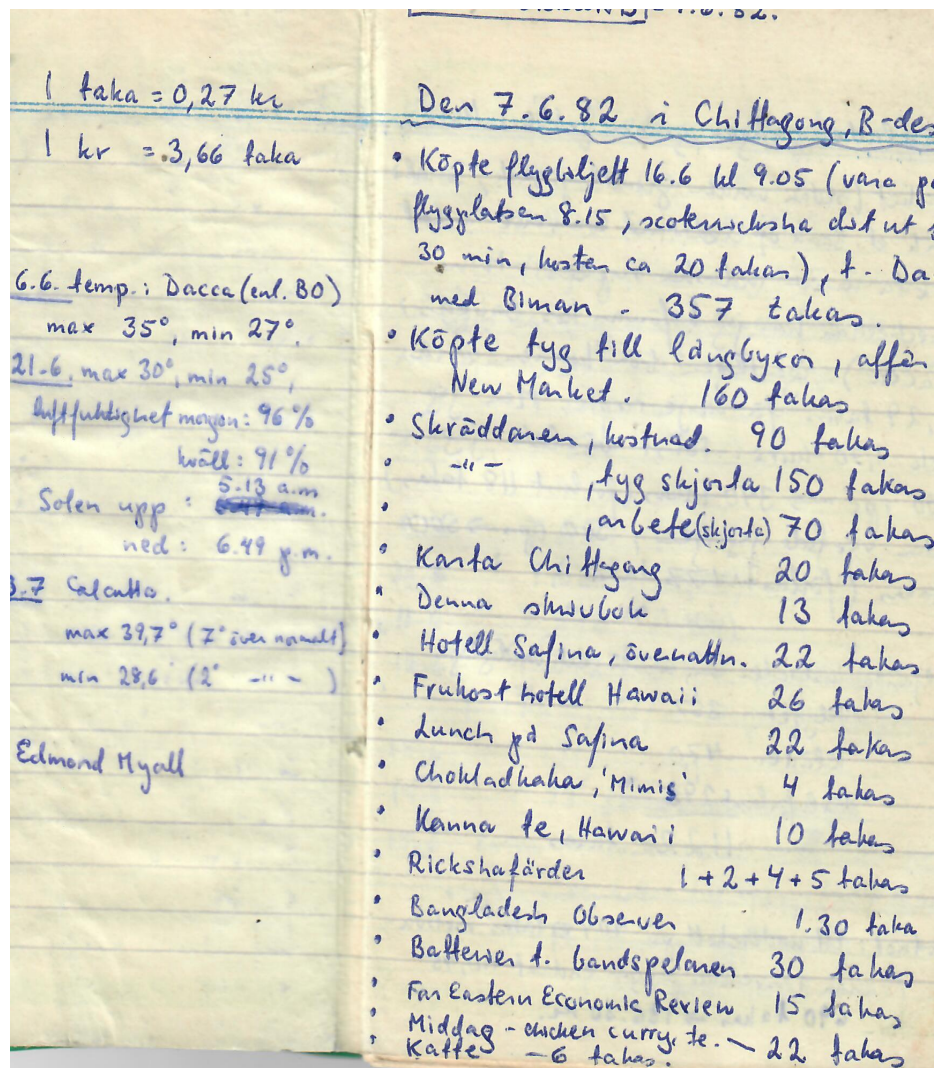
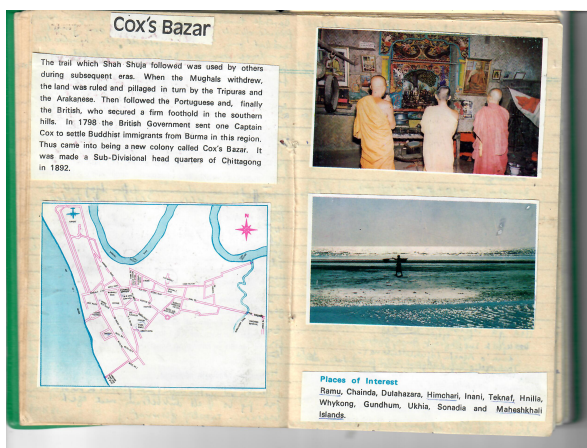
Jag känner mig nöjd efter att ha klarat av artikeln om indiska filmen, hoppas nu att Helge kan placera den i Etc. Det tog emot att komma igång med skrivandet. I förrgår fick jag ingenting gjort, ägnade istället dagen åt att läsa färdigt Asplunds landanalys och diverse andra stenciler och tidskrifter. Men igår regnade det hela dagen och jag kunde göra ett effektivt skrivarbete. Var bara iväg en timme på eftermiddagen för lunch då jag åt fisk med ris på en liten sylta för 8 takas.

Idag har jag solen skinit hela dagen utan att temperaturen varit olidlig. Känns helt underbart. Man uppskattar solen väldeliga nu när det mest regnar och är mulet.

Imorgon flyger jag till Dhaka, ska ta buss nummer 2 från New Market ut till flygplatsen för att checka in klockan 08:15, flyget lyfter 09:05. Jag har för lite pengar för att direkt åka till Burmas ambassad och skaffa visum, jag måste först hämta mina resecheckar som är i förvar hos familjen Davén, och sedan växla mina rupees på Intercontinental Hotel. Istället far jag med en lämplig buss ner till stan och hämtar eventuella nya brev på Posten Restante. Därefter ska jag också skaffa ett *road permit* för att få lämna Bangladesh landvägen. Lunch klockan 13 hos Davéns. Och på posten ska jag så skicka iväg artikeln om filmindustrin i Madras till Helge. Jag skrev den igår, var inspirerad.

Lars Eklund

Fortsättning på resan från Dacca till Barisal och vidare till Calcutta, se resebrev 133

SYDASIENRESAN 1982

- Sri Lanka 2–31 mars. Colombo-Matara- Dambana-Kandy-
Kotmale-Hatton-Jaffna-Vavuniya-Negombo-Talaimannar.
Inledningen på min sexmånaders resa [Resebrev 37](#)
- Indien. 1-11 april. Rameshwaram-Madurai-
Trivandrum-Alleppey-Periyar Lake. [Resebrev 38](#)
- Indien. 1-11 april. Ooty-Bangalore-Mysore
-Kodaikanal [Resebrev 10](#)
- Indien. 19-26 april. Bangalore-Chennai-Trivandrum [Resebrev 39](#)
- Indien 27 april–1 maj. Trivandrum-
Chennai-Nellore-Bhuaneswar-Kolkata [Resebrev 40](#)
- Indien 1-6 maj. Calcutta
Första mötet med min blivande hustru Bubu [Resebrev 9](#)
- Indien 7-11 maj. Darjeeling [Resebrev 35](#)
- Indien 12-21 maj. Sikkim [Resebrev 124](#)
- Indien/Bangladesh. Siliguri-Saidpur-Bogra [Resebrev 41](#)
- Bangladesh. Dhaka. [Resebrev 42](#)
- Bangladesh. Sylhet-Rashidpur [Resebrev 43](#)
- Bangladesh. Chittagong-Rangamati- Cox's Bazar [Resebrev134](#)
- Bangladesh. Dhaka- Barisal-Khulna [Resebrev133](#)
- Indien 27 juni-8 juli. Calcutta igen. [Resebrev 123](#)
- Indien 9-11 juni. Kondagaon, Bastar. [Resebrev 74](#)
- Indien 12-20 juli. Delhi-Jaipur-Jodhpur-Jaisalmer [Resebrev 75](#)
- Indien 23-31 juli. Jodhpur-Ahmedabad-Bombay-Pune [Resebrev 76](#)
- Indien 3-7 augusti. Goa [Resebrev 77](#)
- Indien 8-14 augusti. Hospet/Vijayanagar-
Hyderabad- Bhubaneshwar/Puri. [Resebrev 78](#)
- Indien 15-25 augusti. Calcutta. [Resebrev 11](#)
- Burma 26 augusti – 1 september. Rangoon. [Resebrev 66](#)